

Nuo Redakcijos

SVARBUS PRANEŠIMAS

DIENOS KLAUSIMAI

Sena Giesmė

Neseniai išėjo Anglijoje knyga antgalviu "The Triumph of Unarmed Force", parašė admiralas Consett, buvęs Anglijos atakos Skandinavijoje. Ta knyga jau pasiekė Washingtoną ir sukėlė visą audrą valdžios sferose.

Autoriaus atvirai kaltina Anglijos valdžią kad ji karo metu leido Angliams pirkti parduotą Vokietijai visokią karo medagą. Kada Anglijos pirkliai taip darė tai Anglijos valdžia kuogarsiausiai protestavo prieš Jungtines Valstybes kam jų pirkliai aprupina Vokietijos karo medagą. Ji protestavo ir prieš prekybą su neutralėmis šalimis kurių rubežiai siekia Vokietijos rubežius, — Amerikos prekes, pasiekusios neutralas šalis, paskui patekdavusios Vokietijon. Tokius protestus keldama Anglija vis gi leido Angliams pirkti parduotą Vokietijon valstybes medvilnes, nors vi-

siems buvo žinoma kad Skandinavijos valstybės tas medvilnes parduodavo Vokietijai kad dirbus iš jų šovinius kanuolėms...

Kitaip sakant, Anglijos valdžia pardavinėjo karo medagą Vokietijos valdžiai kad Vokietijos darbininkai skerstų Anglijos darbininkus tu pačių Anglijos darbininkų pagamintais ginklais ir kitokia karo medaga.

Jeį Aglija būtų sulaukusi tokią prekybą, karas nebūtų užsitęsęs taip ilgai ir nebūtų tiek daug žmonių pražuvę. Bet kitaip, matoma, nebuvo galima padaryti kuomet vieno krašto kapitalas geidžia semti kitame krašte pelną, neatsižvelgiant į žmonių gyvastis, į jų gerovę. Imperializmo tvarkai viešpatuojant, kitaip ir nebus, patįs darbininkai gelbsti savo valdžioms tokią tvarką palaikyti ir dar tai tvarkai apginti jie patįs lieja savo kraują.

Lenkijai Nepatinka Lietuvos Sutartis su Vokietija

Lietuva sudarė prekybinę sutartį su Vokietija. Iš sutarties matoma kad ir Vokietija Lietuvoje ir Lietuva Vokietijoje naudosis lygiomis teisėmis prekybos klausimais, — kitaip sakant, Lietuva tarėsi su Vokietija kaip lygi su lygia. Žinoma, toks Lietuvos respublikos sutvirtėjimas nepatinka Lenkams. Nepatiks jis, žinoma, ir Lietuvoje tūliams kritikams. Atsirai ir Amerikojekoje kritiku kurie, ant lygių su Lenkais, visados matydavo

ST. HILDA

SALA KURI PRADINGSTA KAS METAI

MAŽUTĖ St. Hilda, viena iš pačių išlaukniausių Hebridų Salų, kuri kaip sako laikraščiai tuoj gaus sužinot žinias iš praėjusių devynių ar dešimties mėnesių kuomet tenai vėl nuplauks laivas tas žinias nugarbandamas, buvo viena iš paskutinių tvirtovių didžiojo Auk paukščio pirmą jų galutinio išnykimo", sako buletinas iš National Geographic Society iš Washington, D. C., raštinės.

"Šie paukščiai buvo vienu laikui dideliu turtu tų salų gyventojų, kuris dabar gauda pampotaukšlius, šiaurinių mėgas — vienas iš didžiausių jūrinų paukščių — ir kitokius salų paukščių bei laukines žąsis savo maištui ir aliejui. Vienas Didysis Auk pagauta gyvas prie St. Hildos 1821 metais ir vėliau vienas 1840 metais. Vienas ar du iš jų veislės gal but radosi dar Islandijoje ar ant Farce Salų, tačiau jie matomai pradingo nuo žemės visiškai apie 1844 ar 1845 metus.

"Rugpjūčio mėnesyje kas metai St. Hildos gyventojai sugauda mėgas didelėmis daugybėmis. Jų kunai išduoda aliejų kuris yra beveik grynas žuvų aliejus turintis didumą sudėtinių kurie randasi truosks aliejuje. Kuomet tas aliejus išsunkiamas, salėnai sudeda mėsa naudojimui bėgyje žiemos mėnesių. Beveik kiekviena ypata ir daiktas kas paeina nuo St. Hildos galima pažinti iš žuvų aliejaus kvapo.

"Toji sala, kuri turbūt yra lukštas Trečiajo vulkano, 'pradingta' kolkui rudenį kuomet didelės Atlantiko miglos apgaubia ją ir padaro vienatinį jos uostą prie stačių krantų neprieinamą. Jos žmonės neturi būdų komunikacijai su išlaukiniu pasauliu bėgyje tokio atskyrimo. Per gentkartę eiles, kuomet jie būdavo bado užklupti arba ligų užpulti žiemos laikui, jie atsidavę pagalbai jūrių pasiuntinių. Jie rašo laiškus ir deda juos į dėžes ar bonkas kuomet vėjas pučia iš vakarų, pasitikėdami jog už savaitės laiko tos jų žinios pasieks Skotijos pakraštį. Beveikinė stotis buvo pabudavota

tiktai Lietuvos Respublikos klaidas ir neįžūrėdavo to kas yra gera.

Sutartis su Vokietija pasirašyta birželio 1 d. Lenkų spauda, minėdama ją, sako kad Vokietija, atsižadėjusi Klaipėdos, turėjo gauti ką nors ir iš Lietuvos. Lenkai sako kad "Lietuvos-Lenkų traktatai yra politinis faktas pirmieji svarbos, todėl ir Lenkų valdžia turi kreiptis į juos didelės domės."

Matoma, Lenkai bijosi Lietuvos. Tas gera. Juo labiau jie jos bijos, tuo greičiau Vilnius grįš prie Lietuvos.

Susivienijimo Nariai Tautininkai Turėtų Subrusti

Mums nekartą pasakoma buk Susivienijimas yra nepartinė organizacija. Taip pasako Seimai, taip pasako organas "Tėvynė". Ir mes butume linkę taip manyti, jei ištikrųjų Susivienijimas nebūtų partinių kivičių intakojė ir jei Lietuva būtų vis dar toki koki buvo tais metais kada Susivienijimas nustatyta buvo "bepartivumo" politika.

Susivienijime ligšiol partijos apsirėkšdavo dažniausia del materialų išrokovimų; partijų lyderiai rūpinosi užimti vyresnes Susivienijime vietas. Dabar Susivienijime leit-motivas partinių gincų gali būti tas pats, bet tikras pamatas yra kitoks: Susivienijimas turi būti žymus ir Amerikos Lietuvių santikiuose su Lietuva ir — gal buti — Lietuvos politikoje. Anais metais, pirm karo, Susivienijimas buvo tautiniai-kultūriniai politiniai vidurinės srovės centras, — per tą centrą Amerikos pažangioji visuomenė tarė savo žodį apie Amerikos Lietuvių ir apie Lietuvos reikalus. Pradėjus visuomenei skirstytis į partijas, ir Susivienijimo rolė pakitėjo: visa eilė nutarimų nustatė jam "bepartinę politiką". Šiandien tos politikos laikosi Centras, laikosi jos organas ir visa eilė organizacijų darbuotojų. Tik nesilaiko jos kraštutinis elementas. Bet apie jo bepartivumą net ir kraštutinis elementas unisono gieda su Centru ir organu. Ir daro tai delto kad tautininkai būtų suklaidinti ir kad tie kraštutiniai galėtų savo politiką varyti organizacijoje.

Neužligo ateis nominacijos į S. L. A. Centro Valdybą (Pildomąją Tarybą). Kazin ar tautininkai prisirengs prie rinkimų kad juos laimėjus? Ar gal ir vėl padarys tokių pat klaidų kaip pereinamais rinkimais, paleisdami kelerias agitacijas iš savo abazo? Mums rodos kad šiuose rinkimuose neturėtų būti klaidų: tautininkai turi pasirūpinti kad jų suorganizuotoji tvirtovė nepatektų į rankas žmonių kuriems statymo darbas nerūpi.

Vyriausias budas kuriuo tautininkai gali atskratyti bolševikuojančio elemento yra labai prastas: lai tik tautininkai pradeda lankyti savo kuopų susirinkimus, li neprileidžia prie tokių kvailių žygių kuopose kaip aukavimas "apsigynimo fondams", arba "politiniams kaliniams" (juk tos aukos nenuėjo toliau už "Laisvės" kasininką), kaip kvietimas su prakalbomis aiškiai bolševikų, ir t. Gyvas dalyvavimas Susivienijimo reikaluose bematant pakeis politiką ir tose kuopose kur šiaudien bolševikai imtų viršų. Kad to gyvo dalyvavimo dabar nėra, aišku; — ne iš vieno tautininko kurs anais metais smarkiai darbavosi Susivienijime girdejoje kad, girdi, "jau treti metai kai nebelankau kuopos susirinkimų..."

Nepamirškite kad kas dirba tas ir turi.

Saužudystės Berline

Berlinas. — Pirmo, savaitę liepos Berline nusizindė 53 žmonės, daugiausia iš biednystos ir skurdo. Liepos 6 d. vieną tik nusizindė 12 ypatų.

Berline pastaru laikų randasi apie 2,000 Amerikonų.

Belgrade daryta pasikėsinimas nužudyti Jugoslavijos premjerą Pačić. Jis tiktai sužeistas išėmiant iš parlamento namo, jo užpuolikas, Serbas, suimtas.

Amžinasai Žydas

(Engene Sue — Vertė K. V.)

BALTOJO ERELIO UŽFIGOJE. (Tąsa iš pereito num.)

— Dabar aš mįslį, — pratarė Karolis, — kad tasai auksintais drabužiais kurjeras, kurs atėjo čia iš Peterburgo, niekur nesusitodamas, skubindamas pasimatyti su tamsta, bene turėjo tik ką nors bendra su tais keleiviais. Gal buti jis...

Morokas smarkiai pertraukė Karolį, paklausdamas:

— Kas gi sakė tau, kad kurjeras iš Peterburgo galėjo turėti ką nors bendra su keleiviais, kurių mes laukiame? Tu visiškai klysti, savo išvadas darydamas. Nuo šio laiko buk gudresnis ir nebandyk sužinoti daugiau, negu aš pats tau pasakau!

— Gerai, pone. Bet šį kartą atleisk man. Aš nebemįsliausiu apie tai daugiau. Dabar turiu pasidėti į šalį savo terbą ir surasti Galijotą, kad pagelbėtų man apžiūrėti žvėris. Jau bene vakarienės laikas, jei ne po vakarienės? Ar tamsta, pone, nemana, kad mūsų didis milžinas galėtų užmirti papenėti žvėris?

— Galijotas išėjo. Jis tur buti nežinojo, kad tu sugrįžai. Ir aš nenorėčiau, kad tave pamatytų mūsų laukiamieji keleiviai. Tas galėtų sukelti jų nužiūrėjimus.

— Kur norėtumet, kad ečiau?

— Eik sau į aną mažą palapinę šale tvartų ir lauk ten, kol pašauksiu. Labai galimas dalykas, kad aš galėsiu pasiūsti tavę dar šią naktį į Leipcigą.

— Kada nori ir kur tik nori! Aš esu tamstos tarnas. Dar turiu kiek maisto savo terboje. Taigi aš geriausiai padarysiu, tuojau sau nuėjęs į savo vietą, — ten užsiėsiu ir pasilsėsiu, kad galėčiau leistis keilonen, tamstai paliepus.

— Tad eik sau!

— Pone, atsimink ką sakiau ir nepasitikėk tam žila-usiui seniui. Jis, kaip man rodos, yra drąsus kai velnias. Aš gan gerai nuspėju, — jįsai gali buti labai šiurkštus klientas. Netikėk jam, meldžiu!

— Nesibijok, — atsakė Morokas. — Žinai, kad aš niekada niekam netikiu.

— Taigi sudie, pone! Viso labo.

Ir Karolis, palengva leisdamasis žemyn laiptais, išėjo iš palapinės.

Draugingai atsiveikinęs su savo tarnu, pranašas pamaži vaikštinėjo po kambary, giliai susimąstęs. Priėjęs prie dėžės, kurioje buvo įvairių popierių, išsiėmė laišką, kurį keliais atvejais skaitė dideliu susidomėjimu, laiks nuo laiko priedamas prie uždarytų langinių ir pažiūrėdamas ir užėjo kiemą: čia jis klausėsi, susirūpinęs, nekantrus, laukdamas, kada atkeliaus tie trys asmenys, apie kurių atkeliamą neseniai jam papasakota.

II SKIRSNYS.

Keleiviai.

TUO tarpu, kaip visa tai buvo Mokėrne, Baltojo Sakalo Užeigoje, trys keleiviai, kurių taip nekantriai laukė žvėris malšintojas Morokas, palengva keliavo per žaliuojančias pievas, apriestas iš vienos pusės upe, kurios vilnis suko malūną, iš antros pusės — vieškelio, vedusiu linkui Mokėrne, kurs buvo ant augstoko kalnelio.

Dangus buvo skaistus ir tyras. Tiktai upė, kurios vandenį daužė iš maluno ratų išsiveržiančios putos, užė ir drumzdė maloniją vakaro tylą. Sunkiai apkrauti lapais karklai lenkėsi prie landens, ant kurio gulė žali žirė. Toliau ant upės į vandenį žiūrėjo dangaus mėlynė ir šilti nusileidžiausios saulės spinduliai. Atrodė, kad jei ne tie kalnai, kurie tolybėje skyrė žemę nuo dangaus, tai pati upė, mėlyna nuo atsimu-

šančio joje dangaus, susiliety su auksiniais vakarėjančios saulės spinduliais. Aukšti alksniai, auge pakraščiais, kėlė savo galvas augstyn, pas vėjelį, kurs dažnai pakyla, saulei nusileidžiant. Saulė palengvėlia leidosi žemyn už iškylančių vakaruose purpurinių debesų, liepsnojančių nuo saulės spindulių. Šitame tyliame ore girdėjosi atbloškiami išloto bandos varpeliai.

Taku, ištryptu žolėje, ant balto aukšto arkljo jojo dvi mergelės, beveik kudiškai, — jos buvo vos penkiolikos metų amžiaus; jos sėdėjo ant didelio spaniško balno, ant kurio lengvai abidvi galėjo išsitemti, — taip jos buvo nedidelės ir laibos.

Aukštas, tamsaus gymio vyras vedė už pavadžių arklį ir laiks nuo laiko atsigriždamas žiūrėjo į mergeles mylinčiomis, tėviškomis ir kartu pagarbos akimis. Jis ramstėsi ilga lazda. Jo pečiai, platūs ir dar tvirti, buvo pridengti kareivio plosėjus. Iš nudulkėjusių batų ir pailsusios eisenos buvo matoma, kad jis atliko ilgą kelionę.

Labai arti jo kojų sekė jį didelis šuo, toks, kokius Sibiro žmonės kinko į šlajas, — didelis tvirtas, panašus vilkui — jis nei valandėlei neatsitraukė nuo savo pono pėdų.

Nieko gražesnio negalėtų įsivaizduoti, kaip tos dvi mergelės, raitos ant arkljo. Viena jų laikė vienoje rankytėje laisvą pavadę ir su kita ranka laikė pusiau apglėbusi savo miegančią seserį, atrėmusią savo galvą ant jos peties. Su kiekvienu arkljo žingsniu jos gracingai svyravo ir suposėlne balne ir balansavo kojomis, atremtomis į medinius pentinus.

Tos seseris, dvynukės, vadinosi Rožė ir Blansė, — taip jas pavadino mylėjusi jas motina. Jos buvo našlaitės, kaip galima buvo matyti iš tamsių drabužių, kurie jau buvo kiek nublukę.

Jos taip viena į kitą panešėjo iš veidų ir iš ugio, kad reikėjo gerai jas pažinti, idant vieną nuo kitos atskirti. Tos, kuri miegojo, paveikslas galėjo buti abiem. Vienintėlis skirtumas, koks buvo šioje valandoje, buvo tame, kad Rožė nemiegojo ir ėjo vyresnės sesers pareigas, — tas pareigas jos ėjo pakaitomis, nes to reikalavo senis kareivis, tarnavęs seniau imperijos armijoje, pratęs prie aršios disciplinos; jis manė, kad gera bus, jei abi seseri viena kitai pakaitomis patarnaus.

Jei čia būtų koks dailininkas, tai jis gautų didelio įkvėpimo, paregėjęs tokį gražių šitų mergelių paveikslą, — jūdvių galvos buvo papuoštos nuometėliais iš juodo aksomo; iš po nuometėlių kyšojo gražūs žvilgantie plaukai, riešuto spalvos, apspūdami jų veidelius, nusivirdami nuo pečių. Rasos suvilgyta pinavija negalėtų buti gražesnė ir skaistesnė už jūdvių lūpas. Kad ir švelniausi pjonka negalėtų prilygti savo gražumui prie jūdvių akių, kurios atsisipindėjo jų amžiaus ir jų mergiškos nekaltybės grožė. Balta ir švelni kaktą, lygus antakiai, garži tiesi nosis, skruostų duobytės, — visa tai reikė jū budo, jū amžiaus saldys.

Malonu buvo matyti jas, kuomet, suklant lytui ar audrai, senis kareivis, tėvišku malonumu, apsiausdavo jas plėščiū ar kailiniais ir užmaudavo joms ant galvų tų apsiaustų kapišonus. Nieko saldesnio ir gražesnio negalėtų ir įsivaizduoti, kaip tie du veideliai, kyšančiu iš tamsių apredalų.

Bet šis vakaras buvo skaistus ir gražus; sunkus švarkas buvo užklotas ant mergelių kelių, gi kailiniai buvo užmesti ant balno pasturgalio.

(Toliau bus)

Didesnės ir didesnės Artojų eilės seka "Artoja", kuris pasekmingai plėšia velėnas apžlusio mūsų liaudies tamsumo. Lietuvos ir Amerikos žmonės jį pamėgo, ir pamėgimas didinasi. Su tuomi didinasi ir "Artojo" energija toliau veikti. Vienas kas nepadidėjo tai jo kaina: "Artojas" tebėra tik \$1.00 į metus Amerikoje, o Lietuvon tik \$1.25. "Artojas" yra mėnesinis, 28 pusl. žurnalas, didelio formato, talpina paveikslus ir spausdintas dviem spalvomis viršeliais.

Amerikoje Metams \$1 Lietuvon \$1.25. Pavienis numeris 10c.

7907 Superior Av. Cleveland, O

LI S

ir gazolino kad paskui atgal nuo engva nusileisin

uo žemės negali ult taip ir nuo škur nenupulsi atekes. Kas bio i kelio nerasi. nerasiu, kiba aš ilj visada matau pasirodo. Piau išlekt, ir žu-taikysiu.

imink kad mjinu-a matyt. Išlekt-tyje arba prieš itytum per kele-et kas atsitiktų s pereitų į tū-nackia ar pora si. Kada tūckio is esti tarpe ža-s, jis prapuolet aliuose visai ne-ultų ir tavo mēts.

ai, drauge, kad ulėkt ant mēnu-aš turėčiau to-čiai kuris per nulėktų ant mē-

is 'tau nepatar-

is 'Erdvėse mu-linus esti labai ir šalta. Mēnu-au iš žemės at-asidarytų visi islytum kad jis linasi. Prie to sume papuolę-stum. Skubim-is atgal, bet tam žemės, o tik uig mažesnę ir esos kapti dabar. u, tu negadink

sdinu tik pasu-y. Paskui vėl, ir nebutų, tau eikalo tenai n-s nesi mokytas i to kodel mēn-ai noli lēti. ištirinėti kas ant mēnūlio, o iekšosi?

ai, drauge, man unt mēnūlio va-

ig geriau užsi-va liks didesn-iesesnis, jeigu upuliariška as-tygele, prie jos nygele. Tada o turėsi mēn-ę viską, ir jau isitenkings na-patirdamas ne-as po dusses

nelėksiu, drau-buvau užsięsi-1 ant mēnūlio lirtb prie orai-

i, reikia valdyt Nereikia užsi-

ka tik pama-kas tau buti-

. Dabar leisk ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

ats eik į "Dir-

u Lenkais

enų komisija pa-
usų pasienio sa-
apleisčių Aglins-
mą (šeši kilometrai
valkavus nuo Puno-
as, einant Tautų
trollės Komisijos
narkacijos linija
lietėlia ir pasku-
orių Konferencij-
yra neutarlinėje
j pusėje nuo to
sargyba atsiskai-
eguzio 30 d. Len-
esės kaimą. Įvyk-
vėsi keletą val-
kų įgėg didumo
buvo priversta
ir pasitraukė į

o Rinkim

laikui ap. — Po
išlikio bažnyčios
s vienas žmogus
prie klausyto-
uodėms, sėdėjęs
skonas paklausė
balsavęs. Žmo-
senas ir mažai
arąsų skaitumas
s už pirmųjų
arčiau prie šir-
išgirdęs "pirmu-
prato kad tasi
už socialdemo-
kriji nuo klausy-
nuėjo prie kiti-
s nedavė išni-

as Trašų

is Ukio Kopen-
gabens šių metų
ninerinių trau-
mų. Pirmosios
ėjo birželio mė-
s skirstoma be
emės ukio drau-
bendroves ir iš

Vagis

mas prie Kau-
s nagrinėjo iš-
vėnų intendant-
šlio keturis va-
ndėlio tarnau-
šlio vėsininkas
skas numeris-
tvirtovės kalė-
ininkas Kviet-
s galvos sun-
jimo, sandėlio
rauskas (sve-
okas Lietuvių
galvos sunki-
o, raštininkas
ietų sunkiųjų
žekis, svetim-
pas, 10 metų
alėjimo.

Nori Lie-
šalbos

u rengiamuo-
to mitynguose
ir priimama
urancios įves-
žnyčiose, mo-
Be to, iš val-
kad ir visi
abi kalbas.
o judėjimas
Latvų aplau-
s daugiau ir

jos nutarim

os Klaipėdos
aliuta.

forma

pskr. — Pas-
u kuopuikau-
esamų val-
šparceliuota,
urceliuojama.
iuoja ne val-
i. O gauna
i mašnas pi-
valė Lietu-
bermontin-
ininkėlių ve-
ų ką gavo?
tris ar ke-
Dar žada-
kia, nes gir-
mos reika-
aro paimta
i. Gal kas
o kariam
jie prapatę
se sėdėti, o
ynas. Ant
r pink sau

AMERIKOS LIETUVIAI IR LIETUVOS
ATSTOVYBĖ

(Tąsa iš pereinio num.)

Aiškus Partivumas

Amerikiečius labai taip jau
inerzina aiškus Atstovo ir At-
stovybės personalo partivumas.
Kol kas partivumas nebuvo la-
bai aiškiai rodomas tai ne taip
labai ir "rėžė akį". Bet pasta-
raisiais laikais partivumas pa-
airodė taip nuogas kad ir ra-
miais liberalės srovės elemen-
tas pasipiktino.

Del pavyzdžio, laikais Vilei-
šo lankė Ameriką "Varpo" B-
vės įgaliojimus Dr. Alseika. Man
pačiam teko girdėti kaip p. Vi-
leišis buvo priešingas didesniai
viešumai "Varpo" bendrovės į-
galiojiniui kad tas nepakankam-
Laisvės Paskolos darbu. Aš
pats buvau p. Vileišio prašomas
(tuokart buvau "Varpo" B-
vės įgaliojiniu) rengti Dr. Alseiką
maršrutus taip kad nepapenks
Paskolos darbu, kurs turkart
jau buvo smarkiai įsibuotas.
Tas parodo kad p. Vileišis savo
partijos reikalus statė žemiau
už valstybės reikalus. Tuo tar-
pu prie dabartinio atstovo —
net tuo laiku kuomet buvo dar
varoma paskolos darbas — jo
partijos, Krik.-Demokratų, at-
stovai, valstybingumo skraiste
prisdengdami, rengė visokius
vagus savo partijos naudai, už-
kemdami paskolos darbui. Ta-
sai jų agitacijos darbas buvo
tiek nešvarus kad prisiėjo kai-
kur kreiptis į Jungt. Valstijų
valdžią kad "suvaldytų tuos "a-
paštalus".

Antra, atvykus Amerikos Lie-
tuvių Moterų Globos Komiteto
Atstovėms parinkti aukų Lietu-
vos našlaičiams, atstovus buvo
prašomas savo autoritū paremti
jų darbą. Atstovės, pp. Sleže-
vicienė ir Vencienė, numano kad
našlaičiai neturi dar partijos;
be to, L. M. G. Komiteto prie-
glaudose vaikeliai yra auklėja-
ma krikščionių dvasoje. Ir ką
gi padarė Lietuvos Atstovai? Jis
prizadėjo paramą jei L. M. G.
Komiteto atstovės gaus įgalioji-
mus nuo Kudikėlio Jėzaus Dr-
jos Kaune, arba, jei to nėra ga-
lima, jei gaus "leidimą" iš Taut-
os Fondo!... Kitaip jis ne-
galis nieko padaryti. Tuo gi
tarpu jo paties šefas, Užsienio
Reikalų Ministeris, net kablegra-
mu parėmė L. M. G. Komiteto
atstovų darbą; gražiausiais pa-
ramos ir užuojautos laiškais pri-
tarė jų darbui Lietuvos Raudo-
nasis Kryžius, Lietuvos Socialės
Apsaugos Departamentas, Lie-
tuvos Atstovas Anglijoje, prie-
glaudų kapelionas Kun. Saba-
lauskas. Amerikiečiai nenoro-
mis klausia ar p. Čarnieckis yra
Tautos Fondo darbininkas, ar
Lietuvos valstybės? Ar p. Čar-
nieckiui nežinoma kad Lietuvoje
labdaringosios įstaigos yra rei-
kalingos, jei tik naudingą darbą
atlieka? Delko tokioms įstai-
goms reikalinga yra sankcija su-
fanatikėjusio Tautos Fondo?...

Summa Summarum

Šiuo straipsniu norėjau nu-
šviesti tas sąlygas kokiose pa-
sijuto Amerikos Lietuviai pasi-
keitus atstovams. Prie to strai-
psnio mane vertė paskutinis ap-
silankymas Lietuvoje, kur ne su
vienu valstybės darbuotoju teko
kalbėti apie Amerikos Lietuvius.
Daugelio jų nusistebima kad
Amerikos Lietuviai atšalo nuo
Lietuvos reikalu, kad neberodo

2 DIDELĖS DOVANOS

Laikraštis "VIENYBĖ" EIS TRIS SY-
KIUS SAVAITEJE PRADEDANT SU 1 d.
RUGSĖJO 1923 m. Prenumerata nuo nau-
jų metų bus \$4.00.

Visiems kurie naujai užsirašys laikraštį "VI-
ENYBĖ" metams bus duodama dvi didelės do-
vanos. Vajus prasideda su 1 d. Birželio 1923
m. ir baigiasi su 1 d. Sausio 1924 m. Tik
tame laikotarpyje bus duodama dovanos.

DOVANOS

- 1.—\$1.50 vertės naudingų ir gerų knygų pa-
sirenkant iš šešių grupių.
- 2.—Kas prieš naujus 1924 metus užsirašys
"VIENYBĖ" ant metų tam metinė prenu-
merata bus tik \$3.50.

Adresuokite:

"VIENYBĖ"

193 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

GEN. ŽUKAUSKAS
VĖL KARO VADAS

Jau dveji metai kaip Krašto
Apsaugos Ministeris pasirašė
įsakymą kad Generolas Žukaus-
kas paleidžiama iš kariumenės.
"Jam teko vadovauti mūsų nar-
siai kariumenei", rašo Ministe-
ris, "sunkiais ir kartu garbin-
gais laikais kada reikėjo ginti
kraštą nuo įvairių puolančių
priešų. Gen. Žukauskui stovint
kariumenės priešakyje 1919 me-
tais iš Lietuvos ribų išvyta Ru-
sų bolševikai, 1920 metais su-
mušta ties Giedraičiais, Širvin-
tais. Lentvaravau avanturininkas
želigovskis ir paraližuota jo žy-
giavimas Lietuvos gilumon..."

Dabar Respublikos Prezidento
įsakymu Gen. Žukauskas vėl pa-
skirta Kariumenės Vadu. Ka-
riumenei grąžinta jos senas va-
das.

Gen. Silvestras Žukauskas gi-
mė šiaulių mieste 1865 m. gru-
odžio 31 d. Mokėsi Mariampolės
gimnazijoje ir Vilniaus karo mo-
kykloje, kurią baigė 1881 metais
podporučiku. Pernai metais bi-
uvo jo karininko tarnybos 35-kių
metų sukaktvės.

Rusų kariumeneje generolas
Žukauskas dalyvavo Rusų-Japo-
nų kare 1904—1905 m., vado-
vaukdamas kulkosvaidžių kuopai,

o 1914—1918 m. Rusų-Vokiečių
kare, vadovaudamas 314 Novo-
skolsko pėst. pulkui, 1 kovos pės-
tininkų divizijai ir XIII armijos
korpusui. Generolo majoro lai-
psnį gavo 1915 m.

Pasizymėdamas ypatingu nar-
sumu, jis keletą kartų pats vedė
Rusų kareivius į ataką ir per
karą buvo du kartus sužeistas.
1915—1917 m. žygius ir pozici-
nį karą generolas praleido Lietu-
voj ir Latvijoje.

Demobilizavus bolševikams
Rusų kariumene, jis grįžo Lie-
tuvon.

Cionai jau 1919 m. gegužio 7
d. Respublikos Prezidento įsa-

kymu Gen. Žukauskas buvo pa-
skirtas Vyriausiuoju Kariume-
nės Vadu ir tarnavo nežiurint
nukentėjusios del žaidų ir ko-
vų sveikatos. Išvarius 1919 m.
bolševikus išėjo iš kariumenės,
ir vėl du kartus buvo sugryžęs
1920 m. pavasarį ir rudenį, sulai-
kyti želigovskio divizijų įsibrio-
vimą Lietuvon.

Dveji poilsio metai po nepa-
liaujamo intempto darbo kariu-
menei 1914—1921 metų parako
dumuose, vėl sugrąžino genero-
lui jėgas ir sveikatą.

Mes tikime kad iš mūsų ka-
riumenės krutinių kad ji sužinos
jo grįžta jos priekin senas ir

NAUJIENOS

Pirmas Didžiausias ir Geriausias Lietuvių
Dienraštis Pasaulyje.NAUJIENAS leidžia darbo žmonės darbo žmo-
nėms.

NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almana-
kas 1923 m. su 20,000 informacijomis DYKAI
tiems kurie užsiprenumeruos NAUJIENAS.
NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje \$7.00;
Lietuvoje \$8.00.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St.

Chicago, Ill.

Važiukit Lietuvon

Per "Dirvos" Agentūrą

Didžiausiais, Gražiausiais ir Greičiausiais

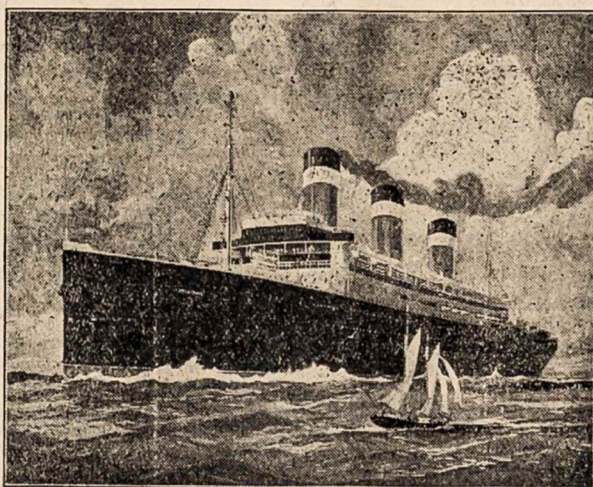
Pasaulyje Laivais

'Leviathan' - 'George Washington'

ir Kitais

Greita Kelionė

Iš Amerikos į Klaipėdą ir Lietuvą

LEVIATHAN — didžiausias pasaulyje pasažierinis garlaivis.

Važiuoti gali visi kas tik nori — Amerikos piliečiai ir ne-
piliečiai. Piliečiai gali grįžti kada jiems patinka savo čia
gautais valdžios pasportais, o ne-piliečiams mes pagami-
name visus reikalingus sugryžimui popierius. Su jais ga-
lima išbuti Lietuvoj 6 mėnesius laiko ir sugryžti į Sovie-
nytas Valstijas kaipo šios šalies gyventojui.

Reikalaukit informacijų.

Visais reikalais adresuokite:

"Dirvos" Agentūra

7907 Superior Ave.

::

Cleveland, Ohio

ištikimas vadas, pasigirs vienu
balsu galingas šauksmas:
"Sveikas Tamsta Generale."
("Karys")

Naujas Gelžkelis

Šiomis dienomis prasideda ty-
rinėjimo darbai statymui naujo
geležinkelio linijos tarp Šaulių
ir Klaipėdos. Tyrinėjimas pra-
sidės nuo Amalių stoties Telšų

Miškai Vaziuoja

Lenkų užimtoje srityje, Bie-
loviežo miškuose esą paruošta
gabenimui užsienin 1,500,000
vagonų miško. Jo išvežama per
pasienio Grajevos stotį po 300
iki 500 vagonų kasdien.

DOVANOS

IKI RUGPJŪČIO 30 d. Sandara duos savo metiniams skai-
tytojams arba naujiems nariams sekancias dovanas:

Svetimaj Padangėj Pasaulio Verpetuose: Didelė eilių
knyga, kurioje telpa 200 įvairių eilių. Knyga pagraži-
ta visokiais piešiniais. Kaina \$2.00.

Kas užsiprenumeruos "Sandarą" ant metų laiko užsi-
mokėdamas \$2.50, arba kuris prisirašys prie Sandaros užsi-
mokėdamas už visus metus \$3.00, gaus šią knygą Dykai.

Žmogaus Pareigos: Taipgi didelė knyga, 244 pusl., nau-
dinga kiekvienam turėti. Kaina \$1.00.

Kiekvienas metinis skaitytojas arba narys gaus šią kny-
gą DOVANAI.

Pasinaudokite šia puikia proga, įsigydami vieną iš šių
dviejų dovanų. Taipgi suteiksime dovanas ir tiems kurie
užrašys "Sandarą" savo giminiams Lietuvoje užmokėda-
mi \$2.00 už visus metus. Vieną minėtų knygų pasiūsim
prenumeratoriui arba sykiu su laikraščiu pasiūsim jo
giminei Lietuvon.

"SANDARA"

327 E Street :: Boston 27, Mass.

"Lietuvos Kariumenė"

Kas iškovojo Lietuvai Nepriklausomybę?

Lietuvos Kariumenė

Kas saugoja Lietuvos rubežius?

Lietuvos Kariumenė

Kas palaiko Lietuvą tvarką?

Lietuvos Kariumenė

Ką reiškia "LIETUVOS KARIUMENĖ"?

Veikalas "LIETUVOS KARIUMENĖ" turi 100 gražių
paveikslų; yra tai pirmutinis paminklas koki pastatėme
pirmutiniams Lietuvos karžygiams aukojusiems Lietuvos
Laisvei savo kraują ir gyvastį.

Lietuvos Kariumenė

Atrasite aiškiausius aprašymus visų tų sunkenybių kokias
pergyveno Lietuva kurdama savo Valstybę ir organizuo-
dama savo kariumenę.

Lietuvos Kariumenė

Taip kaip veiktis parodo mūsų žmonių kovą su Lietuvos
laisvės priešais: Vokiečiais, Rusais, Lenkais.

Lietuvos Kariumenė

Didelio formato, 7x10 colių, labai graži popiera taip
kad paveikslai patalpinti tarpe teksto daro išpuodį kaip
koko brangaus albumo. Tuose paveiksluose rasi nevieną
pažįtamą sau asmenį ar tai Lietuvos veikėjų tarpe, arba
tarpe Lietuvos kareivių ginančių Lietuvos Laisvę ir Ne-
priklausomybę nuo Lietuvos priešų.

Lietuvos Kariumenė

Labai pigus veikalas palyginus su daugeliu kitų veika-
lų, su prisiuntimu kainuoja \$1.50
Ta pati odos apdarais 2.50
Ta pati odos apdarais, paauskuotais kraštais 3.50

Užsakymus ir pinigų siųskite šiuo adresu:

"DIRVOS" KNYGNAS

7907 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

KELIAUKIME KARTU !!!

Kas žadate keliauti į Lietuvą šia vasarą,
keliaukite kartu! Gale gegužės, arba pradžioje
birželio mėnesio, aš keliausiu aplankyti Lietuvos
pirmą kartą į 32 metus. Su manim keliaus dik-
tokas burelis mūsų vientaučių. Keliausime ge-
riausiu laivu ir trumpiausiu keliu. Kuo daugiau
tai linksniau.

Ko didesnis burelis tuo linksmesnė bus mu-
sų kelionė. Taigi jeigu rengiesi, parašyk mu-
mis tuojaus laišką, mes prisiūsim blankas dėl
pasporto ir visas informacijas kaslink kelionės.
Parupinsiu pasportą, parupinsiu affidavitą su-
grįšt atgal į Ameriką. Kas norite leist savo
žmoną su vaikais, dabar turite geriausią progą,
nes visą kelionę aš pats prižiūrėsiu pasažierus
ir jų bagažus, taip, kad kelione bus smagi ir vi-
su kuom aprupinta. Nelauk, rašyk tuojaus,
laikas susirengti į kelionę. Nežiurint kur gy-
veni, rašyk mumis laišką, mes kuogražiausiai
jūs išrengsime iš namų ir kartų keliausime Lie-
tuvos aplankyti.

Kas nori parsivešt gimines savo iš Lietuvos,
visus kviečiam kreiptis pas mus, gausit visas
informacijas. Mes turėdami savo atstovą Kau-
ne, kuris geriausiai patarnauja iškeliavjan-
tiems iš Lietuvos. Pinigus siunčiame į Lietuvą
LITAIS ir DOLERIAIS saugiausiu ir geriau-
siu būdu. Kviečiame kreiptis pas mus.

M. Paltanavičia,

15 Millbury Street,

Worcester, Mass.

